

Samen groeien

JAARVERSLAG 2020-2021

Samen groeien

JAARVERSLAG 2020-2021

Samen groeien

“De ambitie voor de toekomst is om het programma Doen-denken binnen vijf jaren op minimaal vijftien basisscholen uit te voeren”, schreef ik in het jaarverslag 2019/2020. We zijn nu een jaar verder en goed op weg om de gestelde groeiambitie te behalen. Samen groeien betekende in de praktijk niet alleen groei in het aantal deelnemende scholen, maar juist ook in de persoonlijke groei van onze mensen.

Meetbaar en merkbaar resultaat

Na enkele jaren van focus op de kwaliteit van onze programma's hebben wij met een wetenschappelijke onderbouwing aangetoond dat ons programma Doen-denken bewezen effectief is. Het programma levert daarmee meetbaar en merkbaar resultaat. Daar zijn wij ongeloofelijk trots op. Dit helpt bij het realiseren van onze groeiambitie.

Kwaliteit staat voorop

De Gemeente Rotterdam heeft Vakmanstad bestempeld als preferred supplier voor de ICT & Medialessen. De Gelijke Kansen Alliantie, programma van het Ministerie van Onderwijs, noemt het programma Doen-denken één van de beste voorbeelden voor het bevorderen van gelijke kansen in het onderwijs. Door alle positieve aandacht in de media weten nieuwe scholen ons goed te vinden en werken zij graag met ons samen. Ik hoor hele goede geluiden uit de deelnemende scholen zelf. Wat zij vooral waarderen is de kwaliteit van onze lessen en het zorgen voor continuïteit.

Doorgroeien naar verzelfstandiging

Het fundament voor de komende jaren is gelegd. De komende vier jaren zetten wij verder in op het verzelfstandigen van Vakmanstad. Met een ijzersterk team, betrouwbare onderwijspartners en een bewezen effectief programma, ben ik ervan overtuigd dat het gaat lukken. Mijn dank gaat uit naar onze onderwijsassistenten, vakdocenten, coördinatoren en vrijwilligers die dagelijks aan onze programma's werken. Ook dank ik onze bestuursleden en onze leden van de raad van advies. Tot slot dank ik Stichting De Verre Bergen voor het vertrouwen in Vakmanstad.

Terugkijkend op het afgelopen boekjaar ben ik trots op de resultaten die we samen hebben bereikt.

Veel leesplezier!

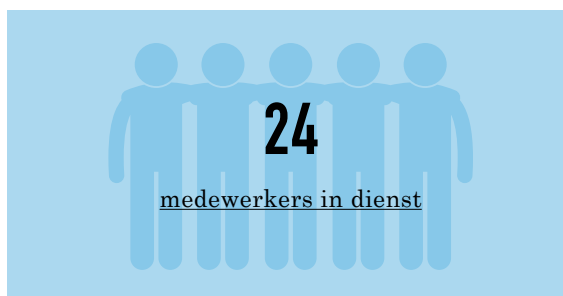
Rachid el Ousrouti
Directeur Rotterdam Vakmanstad

Inhoudsopgave

Feiten en cijfers	8
1. Missie, visie en strategie	11
2. Doen-denken	13
2.1 KBS Elisabeth	13
2.2 OBS de Globe	13
2.3 KBS Agnes	14
2.4 Het Epos	14
2.5 KBS Jacobus	14
2.6 Lessen in de lockdown	14
<i>Vakmanstad op de Jacobusschool</i>	15
2.7 Onderzoeksresultaten van Doen-denken	17
2.8 Ouderbetrokkenheid	17
2.9 De leerlijnen in een verbetercyclus	17
3. Het Vakhuis	19
3.1 OBS Bloemhof	19
3.2 RKBS de Rozenhorst	19
3.3 CBSplus	19
<i>Vakmanstad op de Rozenhorst</i>	20
4. Organisatie en cultuur	23
4.1 Samenwerkingspartners	23
4.2 Bestuur	24
4.3 Raad van Advies	24
5. Toekomstbeeld	27
6. Financiën	31
Colofon	32

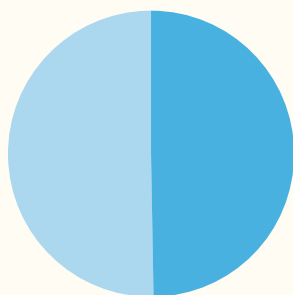
Personeel & organisatie

Financiën

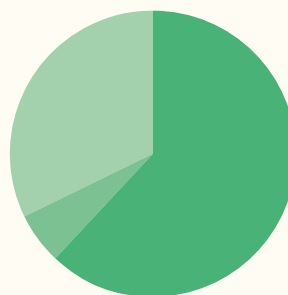
Inkomsten

- Donaties € 577.545
- Bijdrage scholen € 580.519

Kosten

- Programma Doen-denken € 683.401
- Programma Vakhuis € 62.162
- Back-office € 353.629

Doen-denken

5	scholen	7	locaties
947	leerlingen	3697	verzorgde lessen

Vakhuis

3	scholen	16	klassen
378	leerlingen	583	verzorgde lessen

1. Missie, visie en strategie

Wat willen wij bereiken?

Vakmanstad wil kinderen en jongeren in staat stellen om goed voor zichzelf, de ander en de wereld te zorgen. Wij willen dit bereiken door educatieve programma's te ontwikkelen, waarin gezondheid, duurzaamheid en talentontwikkeling centraal staan. Nauwe samenwerking met scholen en ouders is daarbij een voorwaarde. Aandacht en betrokkenheid leveren een essentiële bijdrage aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. In onze programma's ontwikkelen kinderen en jongeren specifieke vakskills en sociaal-emotionele vaardigheden. Daarmee bieden we hun de ruimte, letterlijk en figuurlijk, om hun talenten te ontplooiën.

Hoe kijken wij naar de wereld?

Samen maken we de wereld mooier. Ook kinderen en jongeren in lastige(re) situaties willen een positieve bijdrage leveren aan die wereld. Wij geloven dat het ervaren van meer leerplezier en leersucces van kinderen en jongeren hiervoor zorgt. Zij krijgen hierdoor meer zelfvertrouwen en komen lekkerder in hun vel te zitten. Dit vergroot de kans dat zij als fysiek evenwichtige, sociaal weerbare en mentaal veerkrachtige personen opgroeien. Zij leren om te vertrouwen op zichzelf en op hun capaciteiten, waarmee ze hun toekomstperspectief verbeteren en hun kansen op de dynamische arbeidsmarkt vergroten.

Waar dragen wij aan bij?

Armoede, een lage sociale status of een lastige thuissituatie is vaak de oorzaak van maatschappelijke problemen bij kinderen en jongeren. Daardoor blijft veel potentie en talent onbenut. Ongelooflijk zonde, want juist daarmee kunnen kinderen en jongeren hun leven een positieve impuls geven. Hun dilemma's? Ze hebben een te eenzijdig netwerk, beschikken niet over de juiste kwalificaties en hebben moeite om zichzelf te presenteren. Het vinden van een baan is lastig. Vakmanstad doorbreekt die vicieuze cirkel. Met de juiste skills, een loopbaanperspectief en een positief zelfbeeld kunnen kinderen en jongeren een betere toekomst voor zichzelf opbouwen. Dit vereist een diepte-investering in de opleiding, die begint bij het basisonderwijs.

Implementatie van onze missie, visie en strategie in 2020-2021

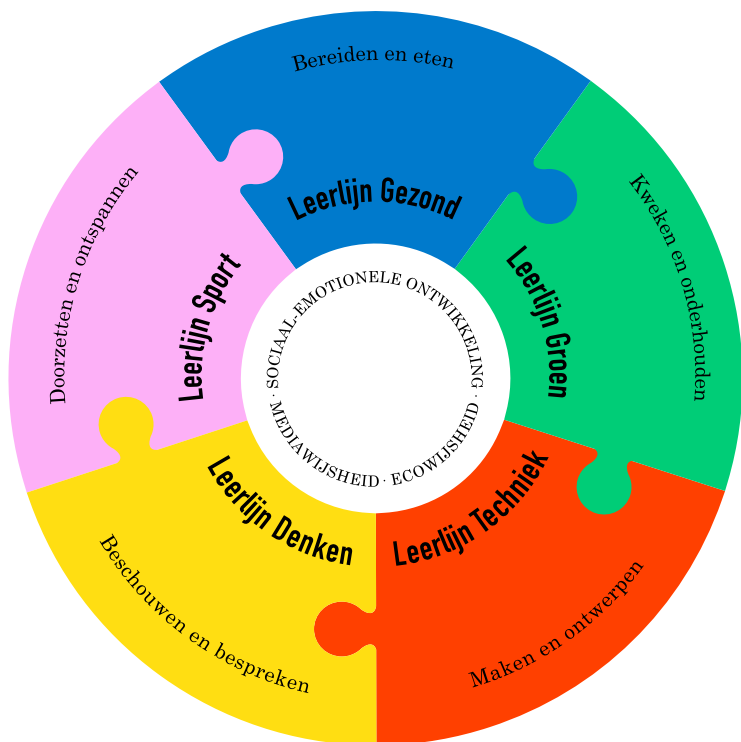
In het schooljaar 2020-2021 gaven we vorm aan de uitvoering van onze missie, visie en strategie. Allereerst hebben wij de kwaliteit van ons programma op de bestaande scholen vastgehouden. Op een aantal bestaande scholen hebben we onze activiteiten uitgebreid. Daarnaast hebben wij nieuwe scholen kunnen verbinden aan Vakmanstad. Hiermee hebben wij een belangrijke stap gezet richting verzelfstandiging. De resultaten van onze activiteiten lees je in de volgende hoofdstukken.

2. Doen-denken

Het programma Doen-denken werd in schooljaar 2020-2021 geheel of gedeeltelijk uitgevoerd op 7 locaties in Rotterdam. In het volledige programma krijgen leerlingen vijf uur per week les uit de vijf leerlijnen: Groen (tuin- en natuurlessen), Gezond (kook- en smaaklessen), Denken (filosofie), Techniek en Sport (judo/aikido).

De vijf leerlijnen van het programma Doen-denken zijn gebaseerd op onze ecosociale cirkel. In deze cirkel zijn alledaagse activiteiten vormgegeven in vijf vakken: judo/aikido, koken, tuin, techniek en filosofie. Elk vak heeft zijn eigen leerlijn.

De vakken van de leerlijnen zijn:

- JUDO / AIKIDO
- KOKEN
- TUIN
- TECHNIEK
- FILOSOFIE

De ecosociale cirkel.

2.1 KBS Elisabeth

In het schooljaar 2020-2021 hebben we 235 leerlingen bereikt op KBS Elisabeth. We verzorgden over de vijf leerlijnen heen 1.398 lessen. Tijdens de scholensluiting vanwege de lockdown zijn er 118 workshops verzorgd.

2.2 OBS de Globe

In het schooljaar 2020-2021 hebben we op de twee locaties van OBS de Globe, Zwartewaalstraat en Den Hertigstraat, alsook op de aangesloten SBO de Sonnevanc 350 leerlingen bereikt. We verzorgden over vier leerlijnen heen 958 lessen. Op de Sonnevanc zijn diverse workshops gegeven in Groen, Gezond en Techniek. Dit wijkt af van de begrote 2.240 lessen. In verband met de coronamaatregelen van de school zelf hebben wij na de lockdown van 16 december 2020 t/m 18 januari 2021 geen les meer gegeven tot einde schooljaar. Tijdens de lockdown zijn er wel 74 workshops verzorgd voor de noodopvang. De 5e leerlijn, judo en aikido, wordt door de Globe zelf georganiseerd.

2.3 KBS Agnes

Op KBS Agnes hebben we in 2020-2021 wekelijks technieklessen verzorgd aan de groepen 3 t/m 8. Aan de bovenbouw zijn ICT lessen gegeven. Dit waren in totaal 575 lessen. Hiermee hebben we 250 leerlingen bereikt.

2.4 Het Epos

In het schooljaar 2020-2021 is gecontinueerd met de techniek- en filosofielessen. Hiermee hebben wij 30 kleuters bereikt. In totaal zijn er 93 lessen verzorgd.

2.5 KBS Jacobus

In schooljaar 2020-2021 zijn we gestart op de KBS Jacobus in Hoogvliet. Wij verzorgden in totaal 429 lessen in Groen, Gezond, Techniek en Sport aan 82 leerlingen. Tijdens de lockdown zijn er 46 workshops verzorgd aan de kinderen van de noodopvang.

2.6 Lessen in de lockdown

In schooljaar 2020-2021 speelde Covid-19 nog steeds een grote rol. Aan het begin van het schooljaar moesten we vooral in overleg met de scholen een goede manier vinden om de vaklessen te continueren. De tweede lockdown van 16 december t/m 18 januari gooide weer roet in het eten. De opgedane kennis tijdens de eerste lockdown zorgde er wel voor dat iedereen snel kon schakelen om workshops voor de noodopvang te realiseren. In totaal zijn er 244 workshops verzorgd op verschillende scholen.

Vakmanstad op de Jacobusschool

Op 31 augustus 2020 startten het Doen-denken lesprogramma en de naschoolse lessen van Rotterdam Vakmanstad op KBS Jacobus (Jacobusschool) in Hoogvliet. Hoe is het begonnen, hoe gaat het en wat vindt directeur Maike Verboon van de nieuwe ontwikkelingen op haar school?

De samenwerking begon voor beiden op een mooi moment. De Jacobusschool was op zoek naar een ervaren en betrouwbare partner om de leerlingen naast de reguliere lessen inhoudelijk en betekenisvol onderwijs aan te bieden voor een brede ontwikkeling. Vakmanstad op zijn beurt wil graag meer kinderen bereiken met het geprofessionaliseerde lesprogramma. Inhoudelijk sluiten de werkwijzen om de leefwerelden van leerlingen te vergroten goed bij elkaar aan. Het thematisch werken in de leerpleinen en de transparante inrichting van de lesruimten op de Jacobusschool past bij de integrale visie van Vakmanstad die het fysieke, mentale, sociaal emotionele en ecologische met elkaar verbindt.

In de gesprekken tussen Rotterdam Vakmanstad en de Jacobusschool werd snel duidelijk dat de school structurele aandacht wil besteden aan leerlingen wiens potentie niet (altijd) via het reguliere programma zichtbaar wordt. Hoe aan deze behoefte voldaan kan worden, illustreerde een leerling meteen tijdens de eerste schoolweken. Waar hij tijdens de reguliere lessen moeite had om de aandacht erbij te houden en mee te komen, bloeide hij op tijdens de judolessen. Hij vond het leuk, deed mee en wilde meer leren. Vervolgens nam de school deze belangrijke ervaring mee in het portfolio van de leerling. Op deze manier konden de ouders hier ook kennis van nemen en dit verder bespreken met hun kind en met de leerkracht.

Maike Verboon schetst desgevraagd een dynamisch beeld van wat er op haar school is veranderd sinds de komst van de vakdocenten. Er wordt gewerkt aan de aanleg van de lestuin en de keuken wordt klaargestoomd voor de kooklessen. Hier kunnen straks per les ongeveer 15 kinderen lekkere gezonde maaltijden bereiden. Ook komt er een echte horecahoek waar de kinderen kunnen oefenen met bijbehorende taken zoals tafeldekken. Maike vertelt dat ze bij de kinderen veel motivatie ziet om naar de vaklessen te gaan. Daar zijn ze vervolgens zo geconcentreerd bezig dat ze daarna uitgelaten die lessen uit komen. Zo willen ze bijvoorbeeld na de technieklessen graag laten zien wat ze hebben geleerd over Stop Motion. Dat ziet er druk uit maar is volgens de directrice een fijne

drukte die volgt op inspanning. Een andere observatie is het verschil in gedrag tussen de kinderen die aan het begin van het schooljaar Judo hebben gehad en de kinderen die deze lessen nog moeten krijgen. De eerste groep heeft inmiddels gedeelde ervaringen in de judolessen opgedaan en accepteert volgens haar wat meer van elkaar.

Vanuit haar kamertje heeft Maike uitzicht op de groenlessen en de voorbereidende activiteiten. Regelmatig hoort ze enthousiaste kinderstemmen roepen wat ze nu weer hebben ontdekt: “Ik heb een worm, kom kijken!”. Samen met de grote natuurtaferelen op de verschillende muren in de school komt groen zo op verschillende manieren steeds meer de school in. “Natuurlijk zijn er dingen die nog beter kunnen en zonder Corona en alle lockdowns waren we waarschijnlijk verder geweest met de borging van het lesprogramma binnen de school”. Een aspect daarvan is de start die er is gemaakt met de inhoudelijke uitwisseling tussen de reguliere lessen en de vaklessen. Door bijvoorbeeld de woordenschat woorden te integreren in de vaklessen en de lesplanningen van de vakdocenten te delen met de groepsleerkrachten.

De Jacobusschool is er klaar voor om verder te verbreden door ook de Filosofie leerlijn straks op te nemen in het programma. Dit betekent dat het volledige Vakmanstad lesprogramma en, in de woorden van Maike, daarmee alle aspecten van het doen en denken vertegenwoordigd zullen zijn in de school. Dit alles maakt dat zij de samenwerking en de toekomst positief tegemoet ziet.

2.7 Onderzoeksresultaten van Doen-denken

Zowel Rotterdam Vakmanstad als Stichting de Verre Bergen hadden de behoefte om te weten of het programma Doen-denken resultaten boekt op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Om die reden vond op vier basisscholen onderzoek plaats (2017-2019), uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut. De onderzoekers concludeerden een positief effect op de sociaal-emotionele ontwikkeling van de doelgroepen. Namelijk, kinderen van niet-westerse komaf en van laagopgeleide ouders gaan met name vooruit op drie sociaal-emotionele ontwikkelingsgebieden: inzet, taakmotivatie en omgaan met verschillen.

Het kwalitatieve onderzoek naar de leeromgeving en ontwerpprincipes van het programma wees uit dat de lessen betekenisvol zijn en gericht op de wereld buiten school. De leerlingen ervaren autonomie en hebben een relatie met de vakdocenten. De vakdocenten blijken in pedagogisch, didactisch en sociaal opzicht gelijk te scoren aan de groepsleerkrachten van de scholen. Groepsleerkrachten, leerlingen, directies en ouders en verzorgers zijn zeer positief over de lessen.

2.8 Ouderbetrokkenheid

Inmiddels ligt er een uitgebreid en divers pakket van conversatiestarters om de verschillende ouders en verzorgers te betrekken bij de vaklessen. Iedere leerlijn bevat nu enkele producten en activiteiten die gedurende het afgelopen schooljaar zijn ingezet om thuis een positief gesprek over de lessen tot stand te brengen. Ook zijn er overkoepelende producten en activiteiten die de leerlijnen integreren en samenbrengen. Deze zijn bedoeld om ouders en verzorgers de samenhang en de visie te laten zien en te laten ervaren.

Door de fysieke afwezigheid van ouders op de scholen konden bijvoorbeeld sommige activiteiten in het kader van ouderbetrokkenheid niet doorgaan. Hiernaast is er gewerkt aan de (door) ontwikkeling en afronding van drie verschillende conversatiestarters. Ten eerste zijn er de inlegvellen voor de rapport- en portfoliogesprekken met ouders met daarop wat de kinderen gedurende het schooljaar hebben gedaan. Daarnaast zijn informatieboekjes ontwikkeld voor ouders over de filosofielessen. Ten derde werd er gewerkt aan placemats voor de bovenbouw met daarop een visuele uitleg over de relatie tussen de vaklessen, het doel daarvan en mogelijke toekomstige beroepen.

Ouderbetrokkenheid geeft invulling aan onze 'two generation approach'. De impact van de vaklessen kan worden vergroot door ouders actief te betrekken bij het programma. Dit doen we met:

- **conversatiestarters uit de leerlijnen, zodat ouders/verzorgers thuis op een positieve manier met hun kind(eren) over de lessen kunnen praten.**
- **evenementen waarin ouders/verzorgers zelf de lessen kunnen ervaren.**
- **communicatie over de lessen en genoemde activiteiten via alle beschikbare kanalen.**

In het schooljaar 2021-2022 wordt er doorgegaan met het structureel inbedden van de verschillende conversatiestarters in de vaklessen op de verschillende scholen. Ook zal de aanpak van ouderbetrokkenheid zoals deze is ontwikkeld binnen Vakmanstad worden geborgd in de organisatie in de vorm van een handboek.

2.9 De leerlijnen in een verbetercyclus

Met de planning die vanaf het begin van het schooljaar 2019-2020 in gebruik is genomen hebben de samenwerkende scholen meer inzicht kunnen krijgen in de lessen van Doen-denken. In de loop van dit verslagjaar is het planningsproces geëvalueerd en verbeterd. Daarnaast is in anticipatie van de groei die Vakmanstad gaat doormaken, de leerlijn Techniek volledig vernieuwd en gepubliceerd. In dit verslagjaar is gestart met het digitaliseren van de leerlijnen.

3. Het Vakhuis

Het Vakhuis biedt een keuzeprogramma middels werkplaatsen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Vakmanstad werkte in 2020-2021 samen met OBS Bloemhof en later in het jaar ook met RKBS de Rozenhorst voor een aanbod van naschoolse activiteiten. Iedere leerling kreeg in het Vakhuis de kans om workshops te volgen in de werkplaatsen Techniek, Gezond, Media en ICT. Op het voortgezet onderwijs heeft Vakmanstad vanaf mei 2021 verschillende workshops verzorgd op CBSplus.

Het Vakhuis is een programma dat is ontwikkeld in het verlengde van het programma Doen-denken en heeft daar ook een wisselwerking mee. In het Vakhuis kunnen leerlingen hun talenten nóg meer ontdekken en ontwikkelen.

3.1 OBS Bloemhof

In het schooljaar 2020-2021 hebben 48 leerlingen van OBS Bloemhof aan het Vakhuis deelgenomen. Voor groep 6, 7 en 8 zijn 223 klokuren aan workshops georganiseerd. De leerlingen konden kiezen uit onder andere Dans, DIY en Media, Koken, Techniek hout, Recycle techniek, Tuin, Aikido en Theater.

3.2 RKBS de Rozenhorst

Vanaf november in schooljaar 2020-2021 is gestart op de RKBS de Rozenhorst in Rozenburg. In totaal zijn 204 uren workshops verzorgd aan de leerlingen van groep 3 t/m 8. Daarmee werden 166 leerlingen bereikt. Ook hier konden de leerlingen kiezen uit een breed scala van workshops.

3.3 CBSplus

Na de meivakantie is gestart met een kort programma van 12 weken met verschillende workshops op CBSplus. De leerlingen van Mavo 1 en 2 en Havo 2 en 3 werden ingedeeld bij workshops zoals Fotobewerking, Street Art, Karate, E-sports en Robotica. In totaal zijn er 156 uren aan workshops gegeven aan 164 leerlingen.

Vakmanstad op de Rozenhorst

Middenin de Covid-19 pandemie startte de samenwerking tussen Vakmanstad en basisschool De Rozenhorst in Rozenburg, onder de rook van Rotterdam. Directeur Ron van Leeuwen zag hoe het Doen-denken lesprogramma op de Jacobusschool eruit zag en wilde zoiets ook voor zijn leerlingen. Sinds 2 november 2020 organiseert Vakmanstad op de Rozenhorst verschillende naschoolse Vakhuis workshops voor de groepen 3 t/m 8.

In het eerste blok waren dit onder andere workshops gericht op expressie zoals: Musical, Theater en Rappen. Over de musicallessen vertelt een leerling het volgende: *“We hebben een paar weken achter elkaar geoefend met liedjes en dans. De liedjes waren echt leuk en soms best moeilijk. Thuis moesten we dan ook flink oefenen. De juf was erg enthousiast en wilde er heel graag met ons een mooi optreden van maken. Het was jammer dat we het optreden niet live voor de ouders konden doen. Wel voor de meesters en juffen. Die hebben het gefilmd en zo konden onze ouders het toch zien. De juf had voor ons allemaal een certificaat en een bloem omdat wij zo hard hadden gewerkt tijdens de lessen. Dat was leuk!”*

Hiernaast werd er tijdens de workshops Natuur druk gewerkt in de schooltuin. De leerlingen vonden het prachtig om in de buitenlucht bezig te zijn en de zelf geplante en gezaaide bloembollen en kruiden te zien groeien. In het tweede blok kwamen ook de workshops Aikido, Dans en het Verhalenhuis aan bod. Bij de workshops maken de leerlingen kennis met bekende en minder bekende vakgebieden waarin zij worden uitgedaagd om al doende samen te werken, zich te uiten en hun creativiteit te tonen.

Een ouder omschreef de meerwaarde die de theaterlessen voor zijn zoon hadden als volgt: *“De ervaringen die zijn opgedaan tijdens de theaterlessen na school, hebben bijgedragen aan het zelfvertrouwen en de persoonlijke ontwikkeling van onze zoon. Hij kreeg de ruimte om zich op zijn eigen tempo te mengen in de lessen. Waar hij in het begin nog terughoudend was, deed hij later uitbundig mee met veel plezier. Een overwinning voor hem waar hij trots op is en wij als ouders zijn dat ook!”*

Vanaf het begin wordt er intensief samengewerkt tussen de coördinator en vakdocenten van Vakmanstad en de directeur en groepsleerkrachten van de school. De betrokkenheid van beide teams om er iets moois van te maken voor de leerlingen komt tot uiting in enthousiasme, open communicatie en een gezamenlijke bereidheid tot tussentijds improviseren en bijsturen. Zo werd er snel voor extra Aikidolessen gezorgd toen bleek dat deze enorm populair waren. Het feit dat de workshops binnen de schoollocatie worden verzorgd versterkt de onderlinge betrokkenheid en kruisbestuiving.

Alle inspanningen moesten gerealiseerd worden binnen de landelijke coronamaatregelen. Deze omstandigheden hebben ook gevolgen voor de leerprocessen van de kinderen. Ron van Leeuwen zegt hierover: *“Door de lockdown en de landelijke coronamaatregelen hebben de kinderen veel moeten missen en doen ze dat nog steeds. Door middel van het Vakhuis aanbod komen ze in aanraking met een breed scala aan activiteiten waarin ze groeien in hun welbevinden, zelfvertrouwen, talenten ontdekken en taal tot leven brengen in praktische situaties.”*

Volgend schooljaar wordt de samenwerking tussen Vakmanstad en De Rozenhorst gecontinueerd. Er wordt zichtbaar in een behoefte voorzien om op andere manieren actief bezig te zijn en bovenal zorgen de workshops voor veel positieve energie en blijde gezichten. Op naar een mooi en inspirerend 2021-2022!

4. Organisatie en cultuur

Het schooljaar 2020-2021 is Vakmanstad gestart met de ambitie om te groeien en zo de impact te vergroten op verschillende niveaus. Vakmanstad heeft de sociale impact vergroot in de breedte door meer scholen te laten aanhaken. Daarnaast heeft Vakmanstad het programma verder uitgewerkt om hiermee de opschaling in de diepte te realiseren. Door de opgedane kennis te delen met anderen, waaronder collega-aanbieders van onderwijsprogramma's en de gemeente Rotterdam heeft Vakmanstad invulling gegeven aan het derde niveau van het opschalen, namelijk het positief beïnvloeden van het onderwijsbeleid.

Het opschalen op deze drie niveaus is succesvol verlopen. De eerste cruciale succesfactor hiervoor is het hebben van een sterk team. Het team bestond afgelopen jaar uit 24 medewerkers in loondienst, 19 ZZP'ers, 8 vrijwilligers en 2 stagiairs. Zij zorgden ook tijdens de pandemie voor elkaar en voor de leerlingen in de noodopvang. Ook bleven zij zich ontwikkelen en professionaliseren middels interne opleidingen, de Vakmanstad Academie, cursussen en collegiale ondersteuning.

Een belangrijke tweede cruciale factor is het hebben van een strategische visie. In het afgelopen jaar is deze visie herijkt en met de stakeholders gedeeld. Daarbij was het van belang om de focus te houden op de kernactiviteiten.

4.1 Samenwerkingspartners

Een derde cruciale factor voor het opschalen is het samenwerken met andere partijen. Hieronder volgt een opsomming van onze belangrijkste samenwerkingspartners.

- KBS Elisabethschool
- OBS de Globe
- OBS Bloemhof
- KBS Agnesschool
- Rotterdams Vakcollege de Hef
- Het Epos
- SBO Sonnevank
- KBS Jacobus
- RKBS de Rozenhorst
- CBS Plus
- Voedseleducatie010 (VEDU010)
- Albeda College
- ROC Zadkine
- Onderwijsgroep Capabel
- Nationaal Programma Rotterdam Zuid
- Gemeente Rotterdam
- Zterk
- Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)
- Stichting De Verre Bergen
- Stichting RVKO
- Stichting PCBO
- Stichting BOOR
- Stichting Vogelgezag
- DOCK
- Vereniging Humanitas
- Hogeschool Rotterdam
- Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO)
- CED-groep
- LekkerFit!
- SOL – Zomertalent010

4.2 Bestuur

Vakmanstad heeft een betrokken bestuur met vooral de rol van sparringpartner en toezichthouder. Op 30 juni 2021 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- *Diederik van Dommelen*, voorzitter (Partner PwC)
- *Marvin Pires*, secretaris (Programma Manager Stichting De Verre Bergen)
- *Rowdy Schouten*, penningmeester (Partner JSA Tax Consultancy)
- *Anky Romeijnders*, algemeen bestuurslid (Lid College van Bestuur Albada College)
- *Monique Verdier*, algemeen bestuurslid (Bestuurder Dutch DPA)

Stichting Vakmanstad is statutair gevestigd te Rotterdam op 22 oktober 2010 en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Rotterdam met dossiernummer 51106418.

4.3 Raad van Advies

De Raad van Advies is in de periode 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021 ongewijzigd gebleven. De Raad van Advies komt twee keer per jaar bij elkaar en adviseert het bestuur en de directie over het beleid in de ruimste zin van het woord. Alle leden hebben hun expertise in het onderwijs, bedrijfsleven, ontwikkeling en duurzaamheid. De leden van de Raad van Advies zijn:

- *Alexander Rinnooy Kan* (Hoogleraar Economie en Bedrijfskunde Universiteit van Amsterdam en Lid van de Eerste Kamer)
- *Jan Rotmans* (Hoogleraar Transitiekunde Erasmus Universiteit)
- *Johan Wakkie* (Voormalig directeur van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond)
- *Henk Oosterling* (Hoofddocent Filosofie Erasmus Universiteit en Founder Rotterdam Vakmanstad)

5. Toekomstbeeld

De wereld om ons heen verandert. En die veranderingen volgen elkaar snel op. Voor Vakmanstad biedt dit zowel kansen als uitdagingen voor de nabije toekomst. Daarom is het van belang om nu te werken aan een gezonde organisatie die wendbaar en veerkrachtig is.

De ambitie is om te groeien met onze programma's Doen-denken en Vakhuis, zodat meer kinderen in Rotterdam kunnen profiteren van onze activiteiten. Momenteel is Vakmanstad hiervoor deels afhankelijk van donaties van Stichting De Verre Bergen. Op termijn is het de bedoeling dat Vakmanstad op eigen benen gaat staan en het werk zelfstandig voort kan zetten. Dat kan Vakmanstad bereiken door scholen te laten aanhaken, die bereid zijn om bij te dragen in de kosten voor onze programma's. Daarom is het (door)groeien voor Vakmanstad een must. Steeds meer scholen in Rotterdam vragen om onderwijsprogramma's die gericht zijn op de sociale emotionele ontwikkeling van kinderen. Dus dat biedt ongelofelijk veel kansen.

Om de groei stevig en solide door te zetten is het van belang om naast het werven van nieuwe scholen tevens de reeds deelnemende scholen te behouden. Tegelijkertijd zal het door de krapte op de arbeidsmarkt niet gemakkelijk zijn om aan gekwalificeerde medewerkers te komen. Het is daarom van belang dat Vakmanstad een aantrekkelijke werkgever is en blijft. Hierop wordt in de komende jaren stevig ingezet om medewerkers ook in de toekomst te blijven boeien en binden.

Voor Vakmanstad is het in de nabije toekomst onmogelijk om helemaal alleen te opereren. Voor het oplossen van complexe maatschappelijke vraagstukken is samenwerking noodzakelijk. Om de verdere opschaling van de sociale impact vorm te geven zet Vakmanstad in op het verstevigen van de samenwerking met andere partijen voor meer slagkracht. Niet voor niets luidt het Afrikaanse gezegde: *"It takes a village to raise a child"*.

6. Financiën

Begroting schooljaar 2021/2022

De begroting over de periode 1 juli 2021 tot en met 30 juni 2022 is als volgt:

BEGROTING 01-07-2021 T/M 30-6-2022

BATEN

• Donaties	€ 570.330
• Bijdragen scholen	€ 975.520

SOM DER BATEN	€ 1.545.850
---------------	-------------

LASTEN

• Programma Doen-denken	€ 972.884
• Programma Vakhuis	€ 207.332
• Backoffice	€ 365.634

SOM DER LASTEN	€ 1.545.850
----------------	-------------

BATEN MINUS DE LASTEN	€ 0
-----------------------	-----

Financiële baten en lasten	€ 0
----------------------------	-----

SALDO RESULTAAT	€ 0
-----------------	-----

Colofon

Uitgave: Rotterdam Vakmanstad
Teksten: Rachid el Ousrouti, Marcella Havermans-
van Dongen, Bouchra Abdellaoui-Salihine
Eindredactie: Rotterdam Vakmanstad
Fotografie: Marwan Magroun
Vormgeving: Kommerz.nl
Druk: Printerpro, Rotterdam

Rotterdam Vakmanstad
Batavierenstraat 15
3014 JH Rotterdam
010-4408500
info@vakmanstad.nl
vakmanstad.nl

Financieel verslag 2020/2021
Stichting Vakmanstad
Rotterdam

Balans per 30 juni 2021

Activa	30 juni 2021		30 juni 2020	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		0		0
Vlottende activa				
Vorderingen	47.937		14.820	
Liquide middelen	374.603		251.969	
		422.540		266.789
		<u>422.540</u>		<u>266.789</u>
Passiva				
	€	€	€	€
Kapitaal				
Bestemmingsreserve		255.068		198.496
Kortlopende schulden		167.472		68.293
		<u>422.540</u>		<u>266.789</u>

Staat van baten en lasten over het boekjaar 2020/2021

	Begroting 1-7-2020 t/m 30-6-2021 €	Exploitatie 1-7-2020 t/m 30-6-2021 €	Exploitatie 1-7-2019 t/m 30-6-2020 €
Baten			
Subsidiebaten	853.402	577.545	850.936
Overige baten	470.830	580.519	357.747
Som der baten	1.324.232	1.158.064	1.208.683
Lasten			
Programma Doen-denken	735.621	683.401	665.498
Programma Vakhuis	167.967	62.162	128.946
Backoffice	420.644	353.629	413.802
Som der lasten	1.324.232	1.099.192	1.208.246
Baten minus de lasten	0	58.872	437
Financiële baten en lasten	0	2.300	437
Saldo resultaat	0	56.572	0
Resultaatbestemming			
Dotatie bestemmingsreserves		56.572	0
Saldo resultaat		56.572	0

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1. Activiteiten

Stichting Vakmanstad werkt vanuit een integrale visie op verschillende schalen (lokaal, landelijk en internationaal) om een breed begrip van duurzaamheid en intercultureel vakmanschap uit te dragen en te realiseren in de ruimste zin des woords alsmede het ontwerpen en initiëren van projecten en het organiseren en coördineren van daarop geënte netwerken.

1.2. Vestigingsadres

Stichting Vakmanstad is feitelijk gevestigd aan de Batavierenstraat 15, 3014 JH te Rotterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 51106418.

1.3. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.4. Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Vakmanstad zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.5. Boekjaar

Het boekjaar betreft de periode 1 juli tot en met 30 juni. Het huidige boekjaar betreft de periode 1 juli 2020 tot en met 30 juni 2021. Het voorgaande boekjaar betreft de periode 1 juli 2019 tot en met 30 juni 2020.

2. Grondslagen van waardering

2.1. Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde of verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

2.2. Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

2.4. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde is bij het contant maken van de kasstromen een disconteringsvoet gehanteerd. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

2.5. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6. *Liquide middelen*

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.7. *Kortlopende schulden*

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3. *Grondslagen voor bepaling van het resultaat*

3.1. *Algemeen*

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) wordt gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

3.2. *Opbrengstverantwoording*

3.2.1. *Ontvangen bijdragen*

Ontvangen bijdragen worden in het resultaat van het jaar ten gunste gebracht waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen en waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

3.2.2. *Sponsorbijdragen*

Bijdragen van sponsors worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

3.2.3. *Giften en soortgelijke baten*

Naast de giften worden baten uit nalatenschappen separaat verantwoord.

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

3.3. *Lasten*

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.4. *Personeelsbeloningen*

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

3.5. *Financiële baten en lasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

3.6. *Fiscaal*

Stichting Vakmanstad is met de Belastingdienst in gesprek gegaan over de BTW-positie. De Belastingdienst heeft per brief d.d. 23 mei 2018 bevestigd dat de subsidies en bijdragen die samenhangen met de onderwijsprogramma's zijn vrijgesteld voor de omzetbelasting. Nu er geen sprake is van met omzetbelasting belaste prestaties, kan de stichting de aan haar in rekening gebrachte omzetbelasting niet in aftrek brengen.

